

PLEASE NOTE! THIS IS SELF-ARCHIVED VERSION OF THE ORIGINAL ARTICLE

To cite this Article: Honkonen, A. (2017) Teknologiainaamo® - Laurean monialainen oppimisympäristö. Kreodi 1, 1-5.

URL: <https://www.kreodi.fi/en/20/Artikkelit/382/Teknologiainaamo®---Laurean-monialainen-oppimisympäristö.htm>

TEKNOLOGIALAINAAMO® - LAUREAN MONIALAINEN OPPIMISYMPÄRISTÖ

Anniina Honkonen

Laurean Tikkurilan kampuksen yhteydessä on toiminut vuodesta 2015 Teknologialainaamo. Teknologialainaamo on Laurean oppimisympäristö ja hyvinvointiteknologian esittelytoimintaa, jonka tavoitteena on levittää tietoa olemassa olevista hyvinvointiteknologiaratkaisuista erityisesti ikääntyneille ja heidän omaisilleen sekä sosiaali- ja terveystieteiden ammattilaisille. Teknologialainaamossa voi tutustua ja testata erilaisia ratkaisuja. Osan tuotteista voi lainata kirjastosta kotiin kokeiltavaksi. Tällä hetkellä kehitetään palvelun kaupallistamista.

Teknologialainaamon synty mHealth booster -hankkeessa

Laureassa toteutettiin vuosina 2013-2014 **mHealth booster** –niminen tutkimus- ja kehittämishanke, jonka rahoitti Euroopan Sosiaalirahasto ja Uudenmaan ELY-keskus. Jo ennen hanketta [Laureassa oli kehitetty ideoita](#). Hankkeen tavoitteena oli hyödyntää yritysten kehittämiä teknologisia ratkaisuja sekä mahdollistaa niihin tutustuminen, niiden testaaminen ja kehittäminen. Hankkeessa edistettiin teknologiatuotteiden ja -palvelujen jalkautumista tukemaan ihmisten hyvinvointia, kuntoutumista, kotona selviytymistä ja elämänhallintaa. Ratkaisujen jalkautumiseksi hankkeessa kehitettiin ja toteutettiin hyvinvointiteknologiaa hyödyntävien asiakaslähtöisten kehitysympäristöjen toimintamalli. Kehitysympäristöissä hyvinvointialan yritykset pystyivät testaamaan, tarjoamaan ja myymään yrityksensä teknologiaratkaisuja asiakkaille ja asiantuntijoille mahdollisimman matalan kynnyksen periaatteella.

Kehitysympäristöinä toimi hankkeen aikana kolme senioreille suunnattua hyvinvointiteknologian esittelypistettä: **Tapiolan terveysaseman Hyvinvointitori** ja **Soukan palvelukeskuksen Hyvinvointikioski** sekä **Tikkurilan kirjaston Teknologialainaamo**. Teknologialainaamon yhteistyökumppanina kirjastossa toimi **Helsingin kaupungin Kokeilupiste-hanke**, jolta saimme ensisijaisen arvokasta tietoa ja käytännön kokemusta esittelypistetoiminnan järjestämisestä kirjaston tiloissa. Esittelypisteissä Espoossa ja Vantaalla kävi tammikuun ja marraskuun 2014 välillä yli 4200 kävijää tutustumassa hyvinvointiteknologiaan. Yrityksiä oli hankkeen aikana mukana yhteensä yli 90. Lisäksi opiskelijoita oli mukana hankkeessa syksyn 2013 ja syksyn 2014 välisenä aikana yhteensä yli 400 useammalta alalta.

© Kuva: Emilia Mannila

Hankkeen päättymisen jälkeen

Hankkeen päättyessä vuoden 2014 lopussa kehitysympäristöt olivat saavuttaneet tavoitteensa olla puolueeton maaperä erilaisten hyvinvointiteknologiaratkaisujen tutustumis- ja kokeilupisteinä. Kohderyhmä, eli seniorit, heidän omaisensa sekä sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset olivat löytäneet kehitysympäristöt ja esittelytoiminta oli vilkasta. Yritykset olivat saaneet tarvitsemaansa näkyvyyttä sekä palautetta tuotekehityksensä tueksi. Hankkeessa pilotoidut toimintatavat osoittivat hyötynsä ja tarpeellisuutensa sekä hankkeen tutkimuksen että tulosten siirrettävyyden kannalta. Erityisesti ikääntyneiden asiakkaiden näkökulmasta hankkeen tulokset ohjaus- ja neuvontatyön kehittämisessä ja prosessissa ovat osoittaneet tuotteiden merkityksen ja tarpeen sekä julkisen toimijoiden että yksityisten yrittäjien kannalta. Opiskelijoille kehitysympäristöt toimivat loistavina oppimisympäristöinä, koska niissä opiskelijoiden osaaminen kehittyi niin hyvinvointiteknologian, asiakkaan kohtaamisen ja vuorovaikutuksen sekä esiintymisosaamisen kuin markkinointi- ja liiketoimintaosaamisen näkökulmasta.

Kehitysympäristöjen yhteistyökumppanit eli kaupunkien toimijat (vanhuspalvelut ja kirjastotoimi) halusivat jatkaa yhteistyötä. Hankkeen päätyttyä toiminta ei siis lakannut, vaan Espooseen jäi Kokeilupiste Tapiolan palvelukeskukseen ja Vantaalle Teknologialainaamo yhteistyössä Vantaan kirjastotoimen kanssa. Tätä toimintaa lähti pyörittämään kaksi Laurean työntekijää tarkoituksenaan tehdä toiminnasta pysyvä oppimisympäristö Laureaan.

Teknologialainaamo pysyväksi oppimisympäristöksi

Vuoden 2015 alusta toimintaa jatkettiin Laurean sisällä ilman ulkopuolista hankerahoitusta. Tavoitteeksi asetettiin toiminnan kehittäminen opiskelijoiden pysyväksi oppimisympäristöksi. Kevään 2015 ajan Teknologialainaamo toimi yhteistyössä Tikkurilan ja Myyrmäen kirjastojen kanssa siten, että molemmissa kirjastoissa oli pysyvä esittelypiste. Espoossa Kokeilupisteen toiminta jatkui Tapiolan palvelutalossa. Esittelypisteiden lisäksi toimintaan kuului demokäyntejä, joita toteutettiin yhteensä 35 muun muassa Espoossa, Vantaalla, Helsingissä, Kauniaisissa ja Lohjalla. Näillä demokäynneillä kohdattiin yli 800 senioria, omaista, ammattihenkilöstöä, opiskelijoita ja muuta väkeä.

Kevään aikana opiskelijoita oli mukana 84 ja he suorittivat yhteensä 219 opintopistettä. Opiskelijoiden saaminen mukaan toimintaan oli vuoden alusta entistä suuremmassa osassa, sillä hankkeen jälkeen myös työntekijäresurssit pienenevät huomattavasti, mutta toimintaa jatkettiin silti samalla volyymilla kuin hankkeen aikana.

Sykyä 2015 varten Tikkurilan kampuksella laadittiin Teknologialainaamon toiminnasta opintojakso, joka toteutettiin sekä kolmen että viiden opintopisteen suuruisena. Opintojakso oli jaettu pääosin kahteen osaan, käytännön työhön Teknologialainaamossa ja demokäynneillä sekä kirjallisuuden lukemiseen ja kirjallisen raportin kirjoittamiseen. Opintopistemäärästä sekä opiskelijan omasta tilanteesta ja kiinnostuksen kohteista riippuen sisältö vaihteli hieman. Laatumalla opintojakson toiminnasta, pyrittiin takaamaan opiskelijamäärää toiminnassa sekä takaamaan opiskelijoille laadukasta oppimista.

Syksyllä 2015 Teknologialainaamon esittelypisteen toiminta siirtyi Vantaalla pelkästään Hakunilan kirjastoon. Espoon kokeilupiste jatkoi toimintaansa Tapiolan palvelukeskuksessa. Syksyn aikana demokäyntejä tehtiin yli 60 kappaletta ja niissä kohdattiin yli 1770 henkilöä.

Kevätlukukauden 2016 alussa toiminta muuttui jälleen, kun Espoon Tapiolan palvelukeskuksessa ollut Kokeilupiste loppui kokonaan ja toiminta keskittyi täysin Vantaalle yhden ihmisen ylläpidettäväksi. Teknologialainaamo jatkoi edelleen toimintaansa Hakunilan kirjastossa. Demokäyntejä toteutettiin kevään

aikana kolmekymmentä ja niissä kohdattiin liki 1000 henkilöä. Hakunilan kirjastossa kohdattiin sen lisäksi noin 180 henkilöä.

Keväällä jatkettiin myös edellisenä syksynä pilotoitun opintojakson toteutusta. Hyvinvointiteknologiaa Teknologialainaamossa – opintojakson sisältöä ja toteutusta muokattiin opiskelijoilta saadun palautteen perusteella pitäen edelleen Teknologialainaamon toiminta ja sen tarpeet mielessä. Yhteensä opiskelijoita oli mukana toiminnassa 66 ja he suorittivat kevään ja kesän aikana hieman yli 200 opintopistettä. Uusi yritys tuli mukaan toimintaan kolme kappaletta, kokonaismäärän ollessa toukokuun lopussa 25.

Syksyllä 2016 toiminta jatkui pitkälti samanlaisena kuin keväälläkin. Teknologialainaamon kirjastopiste säilyi Hakunilassa ja demokäyntejä tehtiin 30. Yhteensä kirjastossa ja demokäynneillä kohdattiin yli 1500 henkilöä. Yritysmäärä kasvoi syksyn aikana kolmella yrityksellä ja vuoden lopussa yrityksiä oli mukana toiminnassa 28.

© Kuva: Emilia Mannila

Teknologialainaamo Living Lab ja kiinnostusta Lahdesta, Hämeenlinnasta ja Kolarista asti

Syksyn aikana Teknologialainaamon toiminta vakiintui entisestään, kun Laurea Tikkurilan kampukselle avattiin oma Teknologialainaamo Living Lab –esittelypiste. Avajaisia vietettiin marraskuun alussa ja siellä ehti vierailuun vuoden loppuun mennessä yli 150 henkilöä. Tilan toiminta-ajatuksena on, että sinne voivat tulla tutustumaan erilaiset ryhmät niin talon sisältä kuin ulkoakin. Tilaan ja toimintaan kävikin tutustumassa esimerkiksi fysioterapiaopiskelijoiden ryhmä, kiinankielisten vierailijoiden ryhmä sekä Tikkurilan kotihoidon työntekijät.

Opiskelijoita oli mukana Teknologialainaamon toiminnassa syksyn aikana yhteensä 159 ja he suorittivat kokonaisuudessaan noin 300 opintopistettä niin Teknologialainaamon oman opintojakson kuin muiden integroitujen opintojaksojen ja toteutusten kautta. Jokaisella lukukaudella Teknologialainaamon toimintaan on sisällytetty muutakin kuin tuotteiden esittelytoimintaa esittelypisteissä ja demokäynneillä. Opiskelijat ovat suorittaneet erilaisia toimintaan liittyviä ja sitä kehittäviä projekteja, kuten esimerkiksi tuotekuvausten kääntämistä muille kielille, lyhyitä tuote-esittelyvideoita, uusien demokäyntien kohdepaikkojen kartoitusta, tuotepalautelomakkeiden ja opiskelijapalautelomakkeiden kehittämistä sekä ansaintalogiikan hahmottelua. Vaikka toteutusmuoto vaihtelee opiskelijoiden kesken paljonkin, jokainen opiskelija oppii uutta ainakin hyvinvointiteknologiasta, ryhmätyöskentelystä, esiintymisestä, asiakkaiden kohtaamisesta ja monipuolisesta viestinnästä.

Kokonaisuutena Teknologialainaamon toiminta on kehittynyt nykyiseen muotoonsa pikku hiljaa. Toiminnan konkreettista näkyvyyttä ja vaikuttavuutta on muokkailtu niin esittelypisteiden sijainnin kuin demokäyntien ja yritysten sekä tuotteiden määrällä, ja tietenkin panostamalla näkyvyyteen sosiaalisen median eri kanavilla. Nykyisellään toimintaa pääsee seuraamaan niin nettisivujen, kuin Facebookin, Twitterin, Instagramin, Youtube-videopalvelun kuin blogin kautta. Lisäksi lähetämme noin neljä uutiskirjettä vuosittain tilaajillemme, jossa kerromme kootusti pidemmän aikavälin toiminnastamme. Päivitämme eri kanaville tietoa toiminnastamme ahkerasti, mutta otamme kantaa myös muuhun aihepiiriin keskusteluun ja jaamme tietoa laajemmin.

Toiminnastamme ollaan oltu kiinnostuneita mm. Lahdessa, jonne onkin perustettu asiakasohjausyksikön yhteyteen oma versio toiminnastamme. Lisäksi tutustujia on ollut myös Hämeenlinnasta sekä Kolarista. Ylä-Savon sote-kuntayhtymä on myös kehittänyt oman vastaavan toimintansa, Teknolainaamon. Teknologialainaamon eri mahdollisuuksia on pohdittu myös Vanhustyön Keskusliiton Kotiturva-hankkeessa sekä Tampereen Kotitorin Laitetorilla. Nämä kaikki toiminnat on perustettu Teknologialainaamo-toiminnan jälkijunassa. Uusimpana mainintana toimintamme löytää myös Valli ry:n julkaisemasta *Arjen älykkäät välineet. Opas ikääntyneiden kotona asumisen tueksi* –julkaisusta.

BIS-hanke tähtää toimintaidean kaupallistamiseen

Kevästä 2017 alkaen Teknologialainaamon on mukana BIB - Boosting Innovations into Business – hankkeessa, jossa tavoitteena on kaupallistaa Teknologialainaamon toimintaidea. Pienimuotoista kaupallistamista on jo toteutettu toiminnan jatkumisen takaamiseksi, kun demokäynneistä on peritty pientä maksua. Lisäksi yritykset ovat mukana pienellä maksulla, ja vastineeksi he saavat muun muassa näkyvyyttä tuotteilleen ja toiminnalleen monissa eri kanavissa. Toimintaa kehitetään ja laajennetaan myös muilla tavoilla, kuten yritysmäärän tasaisella kasvattamisella, demokäyntien lisäämisellä sekä näkyvyyden parantamisella sosiaalisen median kanavissa. Teknologialainaamo on pienimuotoisesti mukana myös Laurean TEKNO - Terveys- ja hyvinvointiteknologiaosaaminen sujuvaksi –hankkeessa, joka on alkanut 1.3.2017.

Kehitystä tapahtuu moneen suuntaan yhtä aikaa, mutta perusajatuksemme on edelleen sama. Tavoitteenamme on jakaa tietoa hyvinvointiteknologian erilaisista ratkaisuista sekä tarjota mahdollisuuksia tutustua ja kokeilla erilaisia tuotteita ja palveluita. Yritysten myynnin lisääminen ei ole pääprioriteettimme, mutta toki ostopäätökseen johtaneet tuotteiden esittelyt ovat positiivisia lopputuloksia. Tärkeintä toiminnassamme on kuitenkin tietoisuuden lisääminen ja positiivisen asenteen aikaansaaminen alati kehittyvää hyvinvointiteknologiaa kohtaan, ja sitä myöten ikääntyneiden ja heidän omaistensa hyvinvoinnin lisääminen ja kotona asumisen tukeminen.

Teknologiaainaamo sosiaalisessa mediassa:

Nettisivut: www.laurea.fi/teknologiaainaamo

Facebook: <https://www.facebook.com/teknologiaainaamo/>

Twitter: www.twitter.com/teknologiaainaamo

Instagram: www.instagram.com/teknologiaainaamo/

Blogi: <http://teknologiaainaamo.blogspot.fi/>

Youtube: https://www.youtube.com/channel/UC_B8IJyYpkRQkCgecGGvxHA

Uutiskirjeen tilaus: <https://elomake3.laurea.fi/lomakkeet/12853/lomake.html>

Lähteet:

- www.laurea.fi/tiedotteet/Documents/Loppuraportti_mHealth_booster.pdf
- <http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/118950/Laurea%20julkaisut%2071.pdf?sequence=1>
- <https://www.lahti.fi/palvelut/vanhuspalvelut/asiakasohjausyksikk%C3%B6-siiri>
- <http://www.ylasavonsote.fi/teknologiaainaamo>
- http://www.vtkl.fi/fin/kehitamme/kotiturva_hanke/
- <https://www.tampereenkotitori.fi/laitetori/>
- http://valli.fi/fileadmin/user_upload/Julkaisut__pdf/Oppaat__pdf/ITK-opas_nettiin.pdf